

35

1 SEPTEMBER 2007, JAARGANG 68
NEDERLAND €3,90, BELGIË €3,99

VRIJ NEDERLAND

SOPHIE CALLE
MAAKT KUNST VAN
EEN AFSCHEIDSBRIEF

PLOETERMOEDERS
**MAMMA TREKT
HET NIET**

JONG LINKS
OP ZOEK NAAR
OUDLINKSE IDEALEN

DOCUMENT
JOOP VAN TIJN
DE VELE LEVENS VAN
EEN RASJOURNALIST

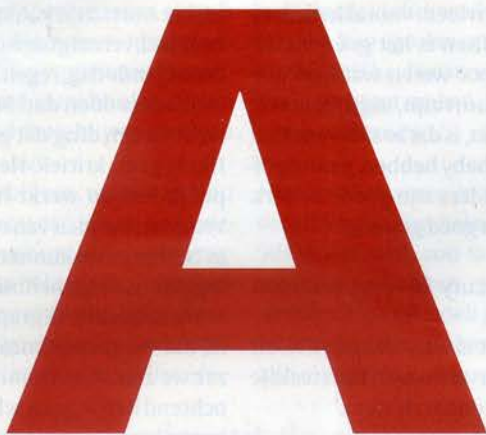
03507
8710857 030717

*De chaotische ploetermoeder uit
Fiona Neills roman is niet opgewassen
tegen het thuismoederen*

INTERVIEW SCHRIJFSTER FIONA NEILL

‘De eisen van kinderen zijn immens’

De Britse schrijfster Fiona Neill muntte met haar bestseller ‘The Secret Life of a Slummy Mummy’ de term ‘slummy mummy’.

Ze kon niet weten hoezeer die een eigen leven zou gaan leiden. ‘Het is een variant op de yummie mummie, de perfecte vrouw. Het ging me erom de chaotische realiteit van het moederschap te tonen.’

Door Jeroen Vullings

fspreken met Fiona Neill bleek nog niet zo eenvoudig. Ja, ik was méér dan welkom om met haar te bomen over *The Secret Life of a Slummy Mummy*, haar hilarische debuutroman over het fulltime moederschap. Geweldig dat ik naar Londen wilde komen, waar ze met haar gezin (man, drie kleine kinderen) woont. De voorgestelde datum was ook geen bezwaar, alleen: ze moest nog opvang voor haar kroost vinden. Een zaak van niet te onderschatten belang, want, ik citeer uit een mail: ‘Ze zullen ons gaan onderbreken! Praten wordt on-mo-ge-lijk!’

Toen ik vanaf Heathrow belde, bleek de opvang geboekt. Alleen, nu moest ze nog éven de deadline voor haar *Slummy Mummy*-column in *The Times* halen. Als ik er een ietsje langer over deed naar haar huis, zou dat lukken.

Ze stond op het afgesproken tijdstip al in de deuropening. Achter haar weerklonk imperatief Spaans – de Colombiaanse opvang – en Engels kindergejoel. Speelgoed, van diverse soorten en formaten, was tot de voordeur opgerukt.

Meteen naar een café gaan, was het plan. Tenminste, nadat de sleutels, de handtas, een pakje voor het postkantoor waren teruggevonden en de hulp geïnstrueerd. Nét Lucy Sweeney, dacht ik, de chaotische ploetermoeder uit haar roman, die van de ene in de andere tenenkrommende situatie belandt. Een totale brokkenpiloot, niet opgewassen tegen de *multi-tasking* die het thuismoederschap vereist: een *slummy mummy*. Alleen heeft Lucy, anders dan Fiona Neill, die werkzaam is als journaliste bij *The Times*, geen baan buitenshuis.

De eenenveertigjarige schrijfster, neergezegen in het buurtcafé: ‘Fulltime moederschap is een van de zwaarste banen ter wereld. De eisen van kinderen zijn immens vergeleken met de eisen van een baan buitenshuis. Zelf ben ik slechts vijf maanden huismoeder geweest. Toen mijn tweede kind geboren werd, was ze erg ziek en ik nam groot verlof op. Het voelde als vakantie toen ik weer naar mijn werk kon.’

Zijn er veel ploetermoeders?

'Toen ik die term muntte, *slummy mummy*, had ik geen idee dat het een uitdrukking was die in de media bediscussieerd zou worden. Ik bedoelde het als een grap, een variant op de yummië mummie, de perfecte vrouw. Het ging me erom de chaotische realiteit van het moederschap te tonen. Je bent vaak moe, je raakt gefrustreerd, de relatie lijdt eronder, seks wordt minder. Zo leeft de gemiddelde moeder, met een gemiddeld geduld en een gemiddeld gevoel voor humor. De pers bombardeert ons met beelden van perfecte moeders. Met perfecte lichamen, met perfect ogende kinderen. Kijk naar Lucy en je kunt lachen om alles wat bij haar misgaat. Daar word je een gelukkiger ouder van.'

Het is geen polemisch boek, al zijn de onderliggende kwesties serieus. Totdat vrouwen kinderen krijgen, zijn ze gelijk aan mannen. Zo was het niet voor mijn moeders generatie. Maar feministen vandaag de dag bieden maar één optie: aan het werk. Voltijds. Sommige moeders hebben een Mary Poppins gevonden om op de baby's te passen. Maar voor de meesten is de wereld in een oogwenk veranderd. We willen niet noodzakelijkerwijs aan het werk als de baby drie maanden is, of zes maanden, of zoals in de Verenigde Staten, zes weken. We willen langer bij onze kinderen zijn, we willen flexibeler en parttime werken. Het debat daarover is in Engeland nog niet op een serieuze, academische manier gevoerd. Het onderwerp leidt alleen tot grote emoties.'

Wat zou Germaine Greer van je boek vinden?

'Ach, ze heeft een groot gevoel voor humor, dat zit wel goed. De vraag is eerder: heeft Germaine Greer kinderen? Die eerste jaren, met de slapeloze nachten, de absolute chaos, de wanhoop en onmacht bij een ziek kind, kun je amper uitleggen aan kinderlozen. Ook *Vogue's* ijskoningin Anna Wintour, die mijn boek in Amerika heeft geïntroduceerd, heeft merkwaardig genoeg kinderen. Daarom beviel het haar.'

Nederlandse powerfeministes willen dat moeders direct uit het kraambed oprijzen om multinationalen en ministeries te leiden. Is dat in Engeland ook zo?

'Maatschappelijk is de druk op vrouwen enorm. Wat we ook doen, we moeten perfect zijn, op alle fronten: in ons werk; als zorgzame moeders, die 's avonds laat nog perfecte cakes bakken; als echtgenotes, voorbeeldig als gastvrouw, vurig in bed. We moeten toe naar een situatie die een zuivere keuze biedt. Een moeder heeft het recht te doen wat ze

wil, de kinderen grootbrengen of fulltime werken. Schuldgevoel is overbodig. Helaas zijn we nog niet zover. We leven in kapitalistische samenlevingen waar de waarde van mensen wordt gemeten aan hoeveel geld ze verdienen. Maar niemand bepaalt de waarde van goed ouderschap. Daar zouden deskundigen een nationaal debat over moeten gaan voeren.'

Misschien dat de nieuwe Engelse premier zich geroepen voelt.

'Gordon Brown wil dat je je kinderen naar een opvangcentrum brengt om zes uur 's ochtends en ze ophaalt om acht uur 's avonds, zodat je lange uren kunt werken. De reden is economisch: er komt een pensioen-crisis aan. Ma moet daarom centjes verdienen. In het Verenigd Koninkrijk hebben we een groot probleem met zwangerschappen onder tieners, met misdaad door tieners. Er is een enorme geweldscultuur aan het ontstaan. Al die kinderen die op straat zwerven zonder ouderlijke invloed. Vooral in de leeftijd van tien tot vijftien is het goed als ouders de hele dag door weten wat hun kinderen doen, in de buurt zijn, ingrijpen. Wat vrouwen uniek maakt, is dat ze zich vanaf het moment dat ze een baby hebben, gaan opofferen. De meeste ouders zijn goede ouders. Niet briljant. Goed is goed genoeg.'

Stel je ons daarom Lucy Sweeney ten voorbeeld?

'Wat je ook doet, het is waarschijnlijk nooit zo slecht als wat zij ervan maakt. Dat steekt je als moeder een hart onder de riem.'

Hoe ontstond ze?

'In september 2005 zat ik met een vriendin aan tafel. Ze is hartchirurg. We spraken over onze recente mislukkingen. Die van haar was dat ze zou gaan dineren met haar man, zonder kinderen. Ze liep de deur uit en ze wist niet meer waar ze de auto geparkeerd had - twee uur lang zochten ze. Ik bracht mijn dochter naar een partijtje met haar vriendinnen, allemaal uitgedost als elfjes, reed weg, realiseerde me dat ik mijn handtas op straat had laten staan, en al hun schooltassen, met hun uniformen en huiswerk. Gelukkig had een aardige man ze gevonden; hij zat zich voor een heug te verdiepen in de schriften.'

Over zulke levens lees je nooit. Een critica in de Verenigde Staten vond het kwetsend voor vrouwen om een personage als Lucy te scheppen dat zo chaotisch is dat ze haar onderbroek in haar broek verliest. Maar wij moeders, ook die met topbanen, doen dat. Ons hoofd is zo vol. Mijn vriendin snijdt er

Fiona Neill: 'Moeders moeten zich niet druk maken over imagooverlies'

op los in het ziekenhuis, gaat naar huis, helpt bij het huiswerk, kookt, brengt de kinderen naar bed, verzorgt de lunchtrommeltjes voor de volgende dag, regelt bij wie ze gaan spelen - moeders doen dat. Mannen zijn meer gericht op één ding dat gedaan moet worden. Het is geen kritiek. Het is een wetenschappelijk feit: zo werkt het mannelijk brein. Vrouwen kunnen van rechts naar links gaan in het brein, we kunnen verscheidene ballen tegelijk in de lucht houden.

We zaten dus te grappen, die vriendin en ik, dat we geen yummië mummies zijn. Ik zei: we zijn *slummy mummies*. De volgende ochtend ben ik gaan schrijven, vier columns in een keer. De krant riep: geweldig, maak er meteen tien van. De ploetermoeder uit de column is dezelfde als die uit het boek. Nee, ik ben het niet. Echt niet. Met fictie kun je beter de essentie raken. Maar de beginscène is wel uit mijn leven gegrepen: ook mijn man heeft per ongeluk mijn contactlenzen opgedronken - ik had ze, in haast, in een kopje water gedaan.'

De rest is verzonnen, beweert ze. Nochtans doet bijvoorbeeld Lucy's e-mail over haar seksleven die ze per ongeluk aan alle klasseouders stuurt, tenenkrommend authentiek aan. Dat is dan ook gebaseerd op wat een collega bij Marie Claire deed, geeft Neill toe. 'Ze stuurde een mail over een vent met wie ze net geslapen had, met alle details over geleverde prestaties, naar het gehele bedrijf. Per ongeluk "send all" aangeklikt.'

Wat is de boodschap van een personage als Lucy dat zo extreem miskleunt?

'Voor ze fulltime moeder werd, werkte ze als